

Корольова Н.В.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Сучасний етап розвитку вітчизняної і зарубіжної вищої освіти пред'являє нові вимоги до підготовки фахівців, що відповідають потребам сучасного ринку праці і вимогам міжнародних стандартів, тобто конкурентоздатних, компетентних, творчих і мобільних фахівців.

Перехід до галузевих стандартів вищої освіти нового покоління, на основі компетентнісного підходу, є необхідним етапом на шляху реформування системи освіти в Україні.

Застосування компетентнісного підходу до створення галузевих стандартів вищої освіти ні в якому разі не замінює традиційну для вітчизняної освіти систему «знання, уміння, навички», а створює передумови для більшого та гнучкішого наближення результатів освіти до потреб та вимог ринку праці, подальшого розвитку освітніх технологій та системи освіти в цілому.

В основі компетентнісного підходу лежать поняття «професійна компетентність», «професійна компетенція», у зв'язку з цим, вважаємо за потрібне розглянути зміст даних понять і їх співвідношення.

Проведений аналіз наукових праць з проблем формування професійної компетентності інженера-педагога, дозволив визначити, що під професійною компетентністю розуміють: професійні здібності, які базуються на знаннях, досвіді, цінностях, що були отримані в процесі навчання професії; взаємозв'язок між професійними навичками, вміннями, ситуативною діяльністю та особистістю; спроможність кваліфіковано впроваджувати діяльність, виконувати завдання; здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Вона поєднує взаємовідповідні пізнавальні ставлення і практичні навички, цінності, емоції, поведінкові компоненти, знання і вміння, все те, що можна мобілізувати для активної дії; якість особистості, яка здобула освіти певного ступня, що виявляється у готовності на її основі до успішної діяльності з урахуванням соціальної значущості та соціальних ризиків, які можуть бути пов'язані з цією діяльністю.

Отже, досліджуючи професійну компетентність інженера-педагога, вчені вказують на її головні складові: психолого-педагогічні, інженерні знання, уміння і навички, оволодіння педагогічною майстерністю; досвід професійно-педагогічної діяльності; професійно важливі якості інженера-педагога.

Вивчення психолого-педагогічної літератури дозволило нам зробити деякі узагальнення, що стосуються поняття професійної компетенції: професійна компетенція – це готовність і здатність цілеспрямовано діяти відповідно до вимог професійної діяльності, методично організовано й самостійно вирішувати завдання та проблеми; професійна компетенція – це інтегративна цілісність знань, умінь і навичок, що забезпечують професійну діяльність, це здатність людини реалізувати професійну діяльність.

Таким чином, компетентність і компетенцію ми розглядаємо як результат підготовки, тільки компетентність – це загальний, а компетенція – частковий.